

A NEW COURSE IN READING PALI

Bài 7.2

Đoạn kinh 2 (AN)

«Nâhaṃ, brāhmaṇa, sabbam diṭṭham bhāsitaḥham ti vadāmi; na panāhaṃ, brāhmaṇa, sabbam diṭṭham na bhāsitaḥham ti vadāmi; nâhaṃ, brāhmaṇa, sabbam sutam bhāsitaḥham ti vadāmi; na panāhaṃ, brāhmaṇa, sabbam sutam na bhāsitaḥham ti vadāmi; nâhaṃ, brāhmaṇa, sabbam mutam bhāsitaḥham ti vadāmi; na panāhaṃ, brāhmaṇa, sabbam mutam na bhāsitaḥham ti vadāmi; nâhaṃ, brāhmaṇa, sabbam viññātam bhāsitaḥham ti vadāmi; na panāhaṃ, brāhmaṇa, sabbam viññātam na bhāsitaḥham ti vadāmi.

«Yaṃ hi, brāhmaṇa, diṭṭham bhāsato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyanti, evarūpaṃ diṭṭham na bhāsitaḥham ti vadāmi. Yaṃ ca khv'assa, brāhmaṇa, diṭṭham abhāsato kusalā dhammā parihāyanti, akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, evarūpaṃ diṭṭham bhāsitaḥham ti vadāmi.

«Yaṃ hi, brāhmaṇa, sutam bhāsato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyanti, evarūpaṃ sutam na bhāsitaḥham ti vadāmi. Yaṃ ca khv'assa, brāhmaṇa, sutam abhāsato kusalā dhammā parihāyanti, akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, evarūpaṃ sutam bhāsitaḥham ti vadāmi.

«Yaṃ hi, brāhmaṇa, mutam bhāsato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyanti, evarūpaṃ mutam na bhāsitaḥham ti vadāmi. Yaṃ ca khv'assa, brāhmaṇa, mutam abhāsato kusalā dhammā parihāyanti, akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, evarūpaṃ mutam bhāsitaḥham ti vadāmi.

«Yaṃ hi, brāhmaṇa, viññātam bhāsato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyanti, evarūpaṃ viññātam na bhāsitaḥham ti vadāmi. Yaṃ ca khv'assa, brāhmaṇa, viññātam abhāsato kusalā dhammā parihāyanti, akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, evarūpaṃ viññātam bhāsitaḥham ti vadāmi»ti.

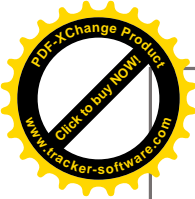
Từ vựng đoạn kinh 2

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1	Na	Không	Phụ
2	Ahaṃ	Tôi, ta	Đại, nhân xưng 1
3	Brāhmaṇo	Bà La Môn	Danh, nam
4	Sabba	Tất cả	Tính
5	Diṭṭha	Được thấy	Quá phân
6	Bhāsitaḥham	Nên được nói	Tương phân
7	(i)ti	[Kí hiệu trích dẫn]	Phụ
8	Vadati	Nói	Động, hiện tại, chủ động, mô tả

9	Pana	Và, lại nữa, hơn nữa	Phụ
10	Suta	Được nghe	Quá phân
11	Muta	Được nghĩ	Quá phân
12	Viññāta	Được hiểu	Quá phân
13	Yo/yaṃ/yā	Người mà, vật mà Mà người ấy, mà vật ấy Người nào, vật nào	Đại, quan hệ
14	Hi	Quả thực [nhấn mạnh]	Phụ
15	Bhāsati	Nói	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
16	Kusala	Thiện	Tính
17	Dhammo	Pháp	Danh, nam
18	Abhivaḍḍhati	Tăng trưởng, phát triển	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
19	Parihāyati	Suy giảm	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
20	Evarūpa	Như thế, thuộc loại đó	Tính
21	Ca	Và, hoặc	Phụ
22	Khv'assa	[Kho + assa] = hơn nữa	Đặc ngữ

Ngữ pháp đoạn kinh 2

STT	Điểm Ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 2
1	Tính từ được dùng như danh từ	<p>Giống như tiếng Anh, Pali thường sử dụng tính từ làm danh từ. Danh từ đó sẽ chỉ đối tượng có tính chất của tính từ đó, và thường biến cách theo trung tính.</p> <p>Ví dụ:</p> <p>Tính từ [Đẹp] => [Người đẹp], [vật đẹp], [cái đẹp]</p> <p>Tính từ [Thiện] => [Người thiện], [việc thiện]</p>	... Dīṭṭham...
2	Danh từ xuất phát từ động từ	<p>Các danh từ xuất phát từ động từ có thể lấy túc từ ở trực bỏ cách.</p> <p>Ví dụ:</p> <p>Động từ [Dạy] => danh từ [Việc dạy] => [Việc dạy] [môn toán].</p> <p>[Môn toán] trong Pali sẽ được biểu đạt ở trực bỏ cách. Còn bản thân danh từ [việc dạy] tùy chức năng trong câu sẽ biến cách theo 8 cách như thường.</p>	... Dīṭṭham bhāsato...

Đoạn kinh 3 (Dhp.)

Saccam bhaṇe na kujjheyya - dajjā'ppasmim pi yācito.
eteḥi tīhi ṭhānehi - gacche devāna santike.

Kāyappakopam rakkheyya - kāyena saṃvuto siyā;
kāyaduccaritam hitvā - kāyena sucaritam care.

Vacīpakopam rakkheyya - vācāya saṃvuto siyā;
vacīduccaritam hitvā - vācāya sucaritam care.

Manopakopam rakkheyya - manasā saṃvuto siyā;
manoduccaritam hitvā - manasā sucaritam care.

Yo pāṇamatipāṭeti - musāvādam ca bhāsati;
loke adinnaṃ ādiyati - paradāram ca gacchati.

Surāmerayapānaṃ ca - yo naro anuyuñjati;
idh'evameso lokasmim - mūlaṃ khaṇati attano

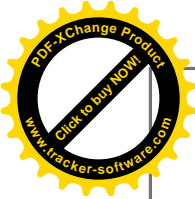
Từ vựng đoạn kinh 3

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1	Saccam	Chân lý, sự thật	Danh, trung
2	Bhaṇe	Nói	Động, chủ động, cầu khiến
3	Na	Không	Phụ
4	Kujjheyya	Nổi giận	Động, chủ động, cầu khiến
5	Dajjā	Cho, bố thí	Động, chủ động, cầu khiến
6	Appa	Ít	Tính
7	Pi	Tuy vậy, nhưng, có lẽ vậy, và	Phụ
8	Yācita	Được hỏi, được xin	Quá phân
9	So/taṃ/sā Eso/etaṃ/esā	Người ấy, vật ấy	Đại, nhân xưng/chỉ định 3
10	Ti	3	Số
11	Ṭhānam	Điều kiện, nguyên do	Danh, trung
12	Gacche	Đi	Động, chủ động, cầu khiến
13	Devo	Vị trời	Danh, nam
14	Santikam	Sự gần, phạm vi gần	Danh, trung
15	Kāyo	Thân	Danh, nam
16	Pakopo	Việc sai trái	Danh, nam
17	Rakkheyya	Canh chừng	Động, chủ động, cầu khiến
18	Saṃvuta	Được canh chừng	Quá phân

19	Siyā	Thì, là	Động, chủ động, cầu khiến
20	Duccaritaṃ	Việc làm sai trái	Danh, trung
21	Hitvā	Từ bỏ	Động, bất biến
22	Sucaritaṃ	Việc làm đúng đắn	Danh, trung
23	Care	Thực hiện, làm	Động, chủ động, cầu khiến
24	Vacī	Lời nói	Danh, nữ
25	Manas	Tâm Trở thành [Mano] trong từ ghép	Danh, nam
26	Yo/yaṃ/yā	Người mà, vật mà Mà người ấy, mà vật ấy Người nào, vật nào	Đại, quan hệ
27	Pāṇo	Sinh mạng	Danh, nam
28	Atipāṭeti	Giết	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
29	Musā	Giả dối	Trạng
30	Vādo	Lời nói	Danh, nam
31	Ca	Và, hoặc	Phụ
32	Bhāsati	Nói, bảo	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
33	Loko	Thế gian	Danh, nam
34	Dinna	Được cho	Quá phân
35	Ādiyati	Lấy	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
36	Para	Khác	Tính
37	Dārā	Vợ	Danh, nữ
38	Gacchati	Đi	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
39	Surā	Rượu, các chất say	Danh, nữ
40	Merayaṃ	Rượu lên men	Danh, trung
41	Pānaṃ	Việc uống	Danh, trung
42	Naro	Người	Danh, nam
43	Anuyuñjati	Hưởng thụ	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
44	Idha	Ở đây	Trạng
45	Evaṃ	Như vậy	Phụ
46	Mūlaṃ	Gốc	Danh, trung
47	Khaṇati	Đào	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
48	Attan	Bản thân	Danh, nam

Ngữ pháp đoạn kinh 3

STT	Điểm Ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 3
1	NA	NA	NA

Bài đọc thêm

[1] Ādimo sakuṇo kimim ganhe; atha kho dadhim laddhabbam dutiyāya mūsikāya
(Ngạn ngữ Anh)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Ādima	Đầu tiên	Tính
2	Sakuṇo	Con chim	Danh, nam
3	Kimi	Con sâu	Danh, nam
4	Ganhati	Bắt	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
5	Atha	[Đệm]	Phụ
6	Kho	[Đệm]	Phụ
7	Dadhim	Sữa đông (xem như tương đương Phô Mai)	Danh, trung
8	Laddhabba	Sẽ được lấy	Tương phân
9	Dutiya	Thứ 2	Tính
10	Mūsikā	Con chuột	Danh, nữ
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Anh hiện đại		<i>The early bird catches the worm, but the second mouse gets the cheese</i>	

[2] ‘Pageva sayituṇca pageva jāgarituṇcā’ti naram kareyya agilānam vā sadhanam vā paññavantam vā (Ngạn ngữ Anh)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Pageva	Sớm	Trạng
2	Sayitum	Ngủ	Động, nguyên mẫu
3	Ca	Và, hoặc	Phụ
4	Jāgaritum	Thức dậy	Động, nguyên mẫu
5	(i)ti	[trích dẫn]	Phụ
6	Naro	Con người	Danh, nam
7	Karoti	Làm	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
8	Gilāna	Bệnh	Tính
9	Vā	Và, hoặc	Phụ
10	Sadhana	Giàu có	Tính
11	Paññavant	Có trí khôn	Tính
Ghi chú ngữ pháp		@ Nội dung được trích dẫn [tức kết hợp với (i)ti] có thể xem tương đương như một danh từ @ Một số động từ Pali kết với trực bổ cách kép	
Câu gốc Anh hiện đại		<i>Early to bed and early to rise, makes a man healthy, wealthy and wise</i>	

[3] Yo phalaṃ bhuñjeyya; rukkho tena āruhitabbo bhaveyya (Ngạn ngữ Anh)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Yo/yam/yā	Người mà, vật mà Mà người ấy, mà vật ấy Người nào, vật nào	Đại, quan hệ
2	Phalaṃ	Quả, trái	Danh, trung
3	Bhuñjati	Ăn	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
4	Rukkho	Cái cây	Danh, nam
5	So/tam/sā	Người ấy, vật ấy	Đại, nhân xưng/chỉ định 3
6	Āruhitabba	Sẽ được treo	Tương phân
7	Bhavati	Thì, là, tồn tại	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Anh hiện đại		He that would eat the fruit must climb the tree	

[4] Na ṭhapehi sabbam te aṇḍam ekasmim piṭake (Ngạn ngữ Anh)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Na	Không	Phụ
2	Ṭhpeti	Đặt	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
3	Sabba	Tất cả	Tính
4	Te	Bạn [gián bố, sở hữu, dụng cụ, xuất xứ cách, số ít]	Đại, nhân xưng 2
5	Aṇḍam	Trứng	Danh, trung
6	Eka	Một	Tính
7	Piṭakam	Rổ	Danh, trung
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Anh hiện đại		Don't put all your eggs in one basket	

[5] Antaram yaṃ bhava, etaṃ pakāsetabbam bhava bāhirena kamma (Ngạn ngữ Latin)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Antara	Bên trong	Tính
2	Yo/yam/yā	Người mà, vật mà Mà người ấy, mà vật ấy Người nào, vật nào	Đại, quan hệ

A New Course In Reading Pali_Chùa Nam Tông, Bình Tân, Saigon 2019

3	Bhavati	Thì, là, tồn tại	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
4	Eso/etaṃ/esā	Người ấy, vật ấy	Đại, nhân xưng/chỉ định, 3
5	Pakāsetabba	Sẽ được thể hiện	Tương phân
6	Bāhira	Bên ngoài	Tính
7	Kammaṃ	Việc làm	Danh, trung
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Latin		<i>Acta exteriora indicant interiora secreta</i>	

[6] Katāni na kāreyyuṃ vajjāni, no ce manasi bhaveyya vajjam (Ngạn ngữ Latin)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Kata	Được làm	Quá phân
2	Na/no	Không	Phụ
3	Kāreyya	Làm nên	Động, chủ động, cầu khiến
4	Vajja	Lỗi	Tính
5	Ce	Nếu	Phụ
6	Manas	Tâm	Danh, trung
7	Bhavati	Thì, là, tồn tại	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
Ghi chú ngữ pháp		@ Tính từ dùng làm danh từ, lưu ý: tính từ bao gồm luôn cả các phân từ	
Câu gốc Latin		<i>Actus non facit reum, nisi mens sit rea</i>	

[7] Yadā āpadā bhavē, koci vuttanto alo bhavē (Ngạn ngữ Latin)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Yadā	Khi	Phụ
2	Āpadā	Tai họa	Danh, nữ
3	Bhavati	Thì, là, tồn tại	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
4	Koci/kiñci/kāci	Bất kỳ người nào, bất kỳ vật nào	Đại, phiếm định
5	Vuttanto	Tin đồn	Danh, nam
6	Ala	Đủ sức tác động	Tính
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Latin		<i>Ad calamitatem quilibet rumor valet</i>	